

OPLÆG FRA MØDESTEDET

TIL POLITIKOMRÅDE

Arbejdsmarkedspension Plus

Tovholder: Jørgen Kjøller

Arbejdsgruppe: Torben Haugaard, Steen Friis , Dorthe Korfitzen, Henrik Kolte, Gitte Christensen

Oplægget er ikke MODERATERNEs politiske oplæg eller forslag, men derimod et idékatalog fra Det Politiske Mødested som

leveres til MODERATERNE som input til deres politikudvikling

Arbejdsmarkedspension Plus

Da den daværende Firkloverregering i 1987 lavede 'Fælleserklæringen', var det en skelsættende og visionær beslutning. Det tog hul på at lave obligatoriske arbejdsmarkedspensioner i Danmark, hvilket var et lille skridt på en start, der siden har gjort Danmark til en af de mest robuste økonomier i Europa. Det betyder, at pensionister i Danmark kan regne med en god pension, og det gør samfundsøkonomien meget mindre sårbar overfor udsving i alderssammensætning og økonomiske konjunkturudsving.

Hos MODERATERNE ønsker vi at forbedre pensionen. Vi ønsker, at pensionisterne er mindre afhængige af det offentlige og i højere grad skaber deres egne robuste pensioner. Det vil sikre et mere solidt liv, når tiden kommer til at trække sig tilbage. Gennem danskernes arbejdsliv, skal vi spare op til egen pension, og på den måde udligner vi forskellen mellem dem med robuste arbejdsmarkedspensioner og dem helt uden. Det skaber en kollektiv velfærdsforsikring til seniorlivet.

Derfor foreslår MODERATERNE, at vi tager hul på et nyt kapitel. Det gør vi med **Arbejdsmarkedspensioner Plus**. Arbejdsmarkedspensioner Plus betyder, at dagens lønmodtagere ikke bare sparer op til leveomkostningerne i alderdommen, men også til pleje og ældreomsorg efter ophør på arbejdsmarkedet.

Hvad er løsningen?

SeniorService–fradraget

SeniorService–fradraget er en del af løsningen. MODERATERNE foreslår, at fremtidens pensionist selv har skabt en opsparing og dermed selv har 'købekraft' til hjemmehjælp og omsorg frem for at være 100 pct. afhængig af det offentligt finansierede.

Helt konkret skal SeniorService–fradraget ligge på 50.000 kr. om året for 60-årige med 60 pct. fradrag af serviceydelser, 70 pct. for 70-årige og 80 pct. for 80-årige plus. Det betyder, at den skatteyderbetalte ældreomsorg i højere grad kan målrettes dem med størst behov.

Det skaber en grobund for helt nye tilbud til de ældre gennem alternative leverandører til det offentlige, som kan være fulde eller delvise servicetilbud. Det kan f.eks. være personlig pleje, men også praktiske opgaver i og omkring boligen.

Hvad er effekten?

SeniorService–fradraget har til formål at sikre en bredere vifte af velfærdstilbud og tilvalg af servicetilbud, som består af opgaver i og omkring hjemmet. Når flere opgaver løses med et bedre fradrag, bliver der frigivet ressourcer i sagsbehandlingen af bevillinger til det, pensionisten nu selv kan købe og få fradrag for.

Den vifte af velfærdstilbud, som SeniorService–fradraget har til formål at sikre, kan bl.a. bestå af etablering af toiletter, der direkte minimere assistance, eller som skaber plads for assisterede toiletbesøg. Det kunne også bestå af stemmestyrede løsninger til at navigere og kontrollere funktioner i hjemmet. Operatører vil desuden kunne have samme adresse som dem, der tilkøber

seniorrydelser. Det kan f.eks. være nære familiemedlemmer, der kan fakturere deres assistance, som vi kender i dag fra kørsel, men ordningen vil dække langt flere ydelser.

Gennem SeniorService har fremtidens pensionist således selv 'købekraft' til at tilvælge hjemmehjælp og omsorg frem for at være 100 pct. afhængig af det offentligt finansierede. Det skaber en grobund for helt nye tilbud til de ældre.

ArbejdsmarkedsSeniorService er ligeledes en del af løsningen. Det er tænkt til at være en almennyttig velfærdsfond, som kollektivt skal være med til at skabe en større lighed i tilbudsrammen for velfærdsydelser direkte gennem bl.a. et nyt udbud af boliger. Herved er alle sikret en anstændig bolig i deres seniortid. Finansieringen tænkes at komme fra en procentdel af PAL-skatten samt penge fra ATP og fonde.

Bofællesskaber

Bofællesskaber er en del af de tilbud, som kan sikre kvalitet gennem SeniorService. Ældre kan vælge at tage imod tilbud om at bo sammen med andre ældre, hvilket ifølge Rambølls store undersøgelse fra 2016 vil øge kvaliteten af ældreomsorgen. Det skal dog understreges at valget om at bo i et sådan fællesskab selvfølgelig er op til den enkelte borger.

Der er fire hypoteser fra Rambølls undersøgelse fra 2016, som omhandler kvaliteten af livet hos de ældre, der har valgt at benytte sig af tilbud om bofællesskaber:

Hypotese 1: Der vil være øget aktivitet, hvilket forbedrer helbredet og mindsker behovet for personlig pleje og praktisk hjælp

Hypotese 2: Der vil være en lavere forekomst af ensomhed, hvilket vil forbedre livskvaliteten og helbredet og mindske behovet for personlig pleje og praktisk hjælp

Hypotese 3: Nabohjælp vil reducere behovet for praktisk hjælp fra hjemmeplejen

Hypotese 4: Transportbehovet vil mindskes, når ældre samles i bofællesskaber

Hvad er effekten?

Alle disse hypoteser kan positivt underbygges og vil medføre, at de udgifter, man typisk bruger på ældrepleje, vil kunne holde i en længere periode end under de værende velfærdstiltag. Disse hypoteser er fremsat uden det foreslåede SeniorService-fradrag og etablering af ArbejdsmarkedsSeniorService (ASS). Alt sammen vil bidrage til en øget kvalitet af ældreomsorgen, men kræver færre ressourcer.

Ved etablering af SeniorService-fradrag og ASS vil fremtidige pensioner give en større værdi for den ældre og mindske omkostninger – størst hvor borgeren vælger fællesskabet. Der er dog også plads til mellem-løsninger, både ved en velfærdstilpasning af bygningsreglementet og gennem allerede private aktører, der etablerer boliger med fokus på ældre. OK-fondener et eksempel på en sådan aktør.

Ny likviditet

Derudover vil vi bringe **Ny likviditet** på bordet. I dag er danskernes pension bundet. Sparer man op fra man er 25, til man er 70, er det mange penge, og pensionsopsparing kan derved udgøre en større eller mindre formue, men for de flestes vedkommende ingen øget likviditet. Fordi pengene er bundet, kan man ikke rykke dem, selvom de potentielt kunne være nyttige, før man vælger at gå på pension. De bliver ikke vurderet som et aktiv.

Vi foreslår, at man skal kunne disponere over 10 pct. af sin samlede indbetalinger til pensionen i hele den periode, man sparer op. Der skal selvfølgelig betales skat og afgift af pengene.

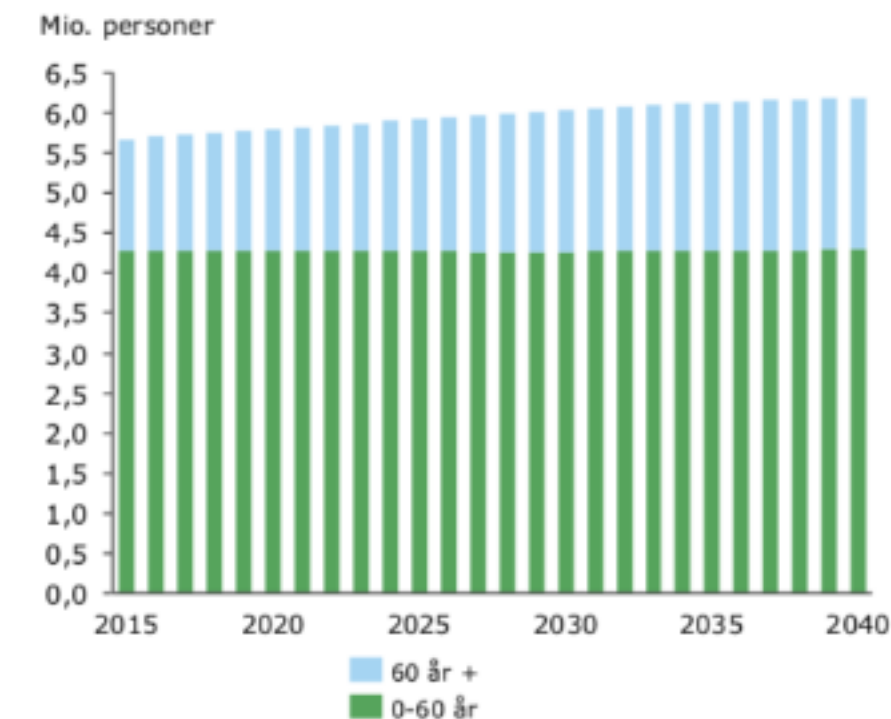
Hvad er effekten?

En implementering af forslaget vil betyde, at man vil have en mulig likviditet, som vil kunne aktiveres –det er det, vi kalder 'Ny likviditet'. Vi foreslår altså, at man skal kigge på pensionen som en investering og på den måde eksempelvis give en ung selvstændig eller en artist, der står overfor en potentiel investering, chancen for at få frigivet 10 pct. af sin pensionsopsparing, så investeringen er realiserbar. Det betyder, at jo tidligere, man starter med at spare op, jo større bliver den likviditet, som kan aktiveres.

Hvad er årsagen til forslaget?

Den kraftige stigning af ældre vil blive en udfordring for de offentlige finanser, da de ældre vil øge udgifterne til bla. ældrepleje. Det er derfor vigtigt, at vi finder en løsning, der ikke trækker på de offentlige finanser i samme grad. Det kan vi gøre gennem **ArbejdsmarkedspensionenPlus**.

Antallet af ældre forventes at stige med 36 pct. fra omkring 1,39 mio. personer i 2015 til omkring 1,89 mio. personer i 2040, altså en øgning på 500.000. De øvrige aldersgrupper forventes til sammenligning kun at stige med 200.000 i samme periode. Tilvæksten af ældre forventes størst omkring storbyer.

Kilde: Danmarks Statistik

Ifølge interesseorganisationen Ældre Sagen vil der i 2060 være omkring 1 mio. danske pensionister, og omkring en femtedel af dem vil kunne forvente en pensionsudbetaling på 72.000kr. eller

derunder. Derfor er de i restgruppen og får ikke en arbejdsmarkedspension. Arbejdsgiveren er således ikke forpligtet til at give dem en pension. Det sammegælder det offentlige og hos selvstændige. Hele 45 pct. af dem er lønmodtagere ansat uden overenskomst, hvor 45 pct. er på overførselsindkomst og 10 pct. er selvstændige.

I dag udgør arbejdsmarkedspensionen for mange danskere en væsentlig del af indtægterne som pensionist. Arbejdsmarkedspensionen ligger på omkring 12 pct. i gennemsnit med et 2/3 split til arbejdsgiver og en 1/3 til arbejdstager –lidt mere i det offentlige og meget mindre for iværksættervirksomheder og honorarlønnede. Arbejdsmarkedspensionen vil for et flertal af lønmodtagere betyde en opsparing på 12 pct. af en gennemsnitsløn i 2021 på 43.487 kr. i 40 år, hvilket er svarende til 2.304.000 kr. efter 40 år plus forrentning med et gennemsnit på 8 pct.

Arbejdsmarkedspension Plus forslaget er en simpel omskrivning af den værende arbejdsmarkedspension med 1,5 pct. egenbetaling og 2,5 pct., der er arbejdsgiverbetalt, og som er obligatorisk for alle arbejdsgivere. Det giver som minimum 5,5 pct. og 10,5 pct. i arbejdsmarkedspension for de organiserede arbejdsgivere. Forslaget skal ligeledes gælde de uorganiserede.

Fremtidens arbejdsmarkedspension kommer således til at bestå af de samme elementer, som vi kender dem i dag. Det nye, vi vil tilføje, kommer ikke til at gøre det dyrere at opnå retten til pension, men bare enklere og mere trygt. Det vil skabe øget kvalitet og frem for alt større valgfrihed.

Flyer-tekst

I fremtiden vil den kraftige stigning af ældre udfordre de offentlige finanser. Sammen må vi finde en løsning, hvor de udgifter, man typisk bruger på ældrepleje, ikke øges. Det kan vi gøre gennem **Arbejdsmarkedspensionen Plus**.

Arbejdsmarkedspension Plus består af en direkte værdiskabelse ved en øget opsparing for alle –også dem uden for overenskomst. På den måde består enhver lønudbetaling af minimum 12 pct. pensionsopsparing.

Gennem MODERATERNES forslag finder værdiskabelsen sted gennem **Arbejdsmarkedets Senior Service (ASS)**, hvor der bliver fundet midler gennem de afgifter eller skatter, som allerede er pålagt de nuværende pensionsprodukter dvs. PAL og ATP. Dette er bl.a. støtte til **'Bofællesskaber'**. Værdien af de værende pensioner øges samtidigt kollektivt gennem mindre kontrol og større frihed. Det sker via **Senior Service-fracdraget**, som sikrer mere velfærd for færre offentlige kroner. Sidst har vi forslaget om øget likviditet –**Ny likviditet**. Det er et tilbud med fokus på selvstændige i opstartsvirksomheder samt artister.

Gennem vores forslag vil vi tage hul på et nyt kapitel. Danskerne vil kunne skabe deres egen robuste pension, og vi vil på den måde kunne sikre en solid pension til alle. Med den kraftige stigning af ældre, vil de offentlige finanser blive udfordret, så det er vigtigt, vi finder en løsning, der er enkel og tryk. Hos MODERATERNE er vi ikke i tvivl om, at løsningen er **Arbejdsmarkedspension Plus**.